

На Миколаївщині вперше за історію України виправдали чоловіка, який вирощував коноплі для власних медичних потреб

Економіка України за січень — листопад 2019 року

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 17 СІЧНЯ 2020 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№9 (6623)

ЦИТАТА ДНЯ

ДМИТРО КУЛЕБА:

«Нам потрібно більше навчань і більше спільних дій із НАТО. Навчання важливі для розбудови нашої системи національної стійкості у протидії гібридним загрозам».

Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції про спільні навчання в Чорноморському регіоні «Непорушна стійкість — 2020»

Гральний бізнес працюватиме на бюджет

ЗАКОНОТВОРЧИСТЬ. У першому читанні Верховна Рада ухвалила проект закону «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» (№2285-д). «Коли ухвалимо цей закон, то отримаємо нормальний цивілізований ринок азартних ігор. Передбачається введення вікових обмежень — дозволено грати в азартні ігри особам, старшим 21 року. Чітко регламентується відповідальність бізнесу за провокацію та сприяння ігровій залежності лудоманії. Запроваджується кримінальна відповідальність за організацію азартних ігор без ліцензії», — цитує Укрінформ слова голови підкомітету з питань організації та оподаткування грального бізнесу парламентського Комітету з питань фінансів Олега Марусяка. Законопроект дозволяє розташовувати зали з гральними автоматами лише в готелях три — п'ять зірок. Не буде жодних залів так званих миттєвих лотерей, під які маскуються гральні зали, а також реклами азартних ігор як способу легкого збагачення. Уже за перший рік бюджет від грального бізнесу може отримати 2,5—4 мільярди гривень податків.

ЦИФРА ДНЯ

11,668

млрд грн

становив на 1 січня обсяг ресурсів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Це на 18,6% менше від торішнього аналогічного показника

П'ять пріоритетів лікування

До цього переліку входять і безплатні послуги під час пологів

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОСЛУГ. Програма медичних гарантій — послуг, які пацієнт зможе гарантовано отримати безплатно, — запрацює в повному обсязі з 1 квітня 2020 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Центральної виборчої комісії
від 23 квітня 2012 року № 76

(зі змінами, внесеними постановами Центральної виборчої комісії
від 27 березня 2014 року № 93, від 27 серпня 2014 року № 818)

РОЗ'ЯСНЕННЯ
Центральної виборчої комісії

щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) під час проведення проміжних виборів народного депутата України 15 березня 2020 року в одномандатному виборчому окрузі № 179 (Харківська область)

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів народних депутатів України, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів

України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим згідно з частиною чотирнадцятою статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закладам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки розміру мінімальної заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну політичну партію чи кандидата в народні депутати України або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямим підкупом виборців.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори народних депутатів України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 17 січня 2020 року

USD 2409.23
за 100 доларів США

EUR 2690.03
за 100 євро

RUB 3.9153 /
за 10 рублів

AU 37477.02

AG 434.20

PT 24941.55

PD 57331.96
за 10 трійських унцій

4 8 2 0 1 0 3 0 8 0 0 4 6

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

П'ять пріоритетів лікування

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

В Україні триває трансформація системи охорони здоров'я. Реформовано первинну ланку медико-санітарної допомоги, на черзі — реформа вторинної (спеціалізованої) ланки медичної допомоги. У Міністерстві охорони здоров'я запевняють, що докладають максимум зусиль, щоб із 1 квітня цього року програма медичних гарантій розпочала працювати в повному обсязі. Вона містить первинну, амбулаторно-поліклінічну, стаціонарну, екстрену, паліативну медичну допомогу, медичну реабілітацію та програму відшкодування вартості лікарських засобів («Доступні ліки»).

Програма медичних гарантій — це перелік медичних послуг, які пацієнт зможе гарантовано отримати безплатно. Серед цього переліку виокремлено п'ять пріоритетних послуг, які Національна служба здоров'я оплатить за підвищеним тарифом. Лікарня або поліклініка, яка хоче надавати пріоритетні послуги й укласти угоду з Нацслужбою, має відповідати переліку вимог для таких послуг. Серед них наявність необхідного обладнання, ліків і лікарів, які зможуть надати пацієнтам якісну кваліфіковану допомогу.

Як пріоритетні виокремлюють стани і захворювання, смертність від яких найбільше впливає на тривалість і якість життя людей в Україні. Тобто надання медичної допомоги у разі цих станів потребує підвищення якості надання та зниження рівня захворюваності й смертності українців від цих видів захворювань. *Пріоритетами стали: лікування гострого інфаркту міокарда, гострого мозкового інсульту; ендоскопічні обсте-*

Своєчасні діагностика й лікування гострих станів покликані поліпшити якість життя пацієнтів

ження, спрямовані на ранню діагностику онкологічних захворювань; допомога в разі пологів; неонатальна допомога.

Уже не сам
на сам зі страшною
хворобою

За даними МОЗ, понад половину смертей в Україні провокують серцево-судинні хвороби. Серед них найпоширеніші інсульт та інфаркт. Інсульт став однією з головних причин смерті й інвалідності у країні. Щорічно від нього помирає 40—45 тисяч людей. Це майже 25% усіх випадків захворювання. Також щороку реєструють 50 тисяч випадків інфаркту. Рівень смертності від гострого інфаркту міокарда — 30% (на Заході — 3%). У медичну допомогу в разі інсульту та інфаркту входять: діагностика (комп'ютерна томографія, МРТ, ангіографія, екстрені лабораторні дослідження); проведення тромболітичної терапії (інсульт), стентування (інфаркт); цілодобовий моніторинг стану пацієнта в реанімації; реабілітаційна допомога в гострому періоді.

Наша держава займає друге місце в Європі за темпами поширення раку. 65 тисяч осіб щороку помирають від цієї страшної недуги, а 140 тисяч дізнаються про хворобу. Один з основних компонентів у комплексній стратегії боротьби ВООЗ з онкозахворюваннями — профілактика, діагностика і скринінг хвороби. Раннє виявлення онкологічних захворювань дасть змогу знизити рівень смертності. Саме тому ендоскопічні обстеження, спрямовані на ранню діагностику он-

кологічних захворювань, стали пріоритетними послугами у програмі медичних гарантій. На них передбачено мільярд гривень.

У гарантований пакет безплатних обстежень входять: маммографія; гістероскопія; езофагогастродуоденоскопія; колоноскопія; цистоскопія; бронхоскопія. Щоб пройти дослідження, потрібно мати направлення від сімейного лікаря або іншого лікуючого лікаря. Дізнатися, в якому віці та за якими показаннями слід пройти обстеження, а також деталі самої програми можна на сайті МОЗ.

Захист матері
та дитини

В Україні у 2018 році відбулося 335 тисяч пологів. Надання якісної безоплатної медичної допомоги під час пологів — один

із пріоритетних напрямів охорони здоров'я. З 1 квітня 2020-го у гарантований пакет медичних послуг під час пологів входять: фізіологічні пологи; ургентний та плановий кесарів розтин; моніторинг стану породіллі та дитини; знеболення під час пологів; лабораторні та інструментальні обстеження; інтенсивна терапія в разі виникнення ускладнень у породіллі; реанімація та стабілізація стану новонароджених; вакцинація відповідно до національного календаря щеплень; метаболічний скринінг у новонароджених; консультація з питань грудного вигодовування та післяпологової контрацепції.

Медична допомога передчасно народженим малюкам або хворим новонародженим у неонатальному періоді — також пріоритетний напрям фінансування. Щороку майже 20 тисяч немовлят народжуються передчасно, це кожен 15-й новонароджений. Україна займає одне з перших місць у Європі за показником смертності немовлят — 7,5 на тисячу народжених живими. У країнах ЄС цей показник значно нижчий — 3,4.

Програма медичних гарантій містить такі види медичної допомоги новонародженим у складних неонатальних станах: інтенсивна терапія; респіраторна (дыхальна) підтримка; цілодобове парентеральне харчування; цілодобове бактеріологічне, рентгенологічне, ультразвукове обстеження; аудіологічний та офтальмологічний скринінг передчасно народжених дітей з гестаційним віком до 32 тижнів та вагою під час народження менш як 1500 грамів; вакцинація відповідно до національного календаря щеплень; метаболічний скринінг у новонароджених.

ЄС розробив нові
правила безвізуВікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ЗМІЩЕННЯ БЕЗПЕКИ. Українські громадяни вже встигли звикнути до вигод безвізових поїздок до країн-членів ЄС, для яких не треба нічого, крім біометричного паспорта, квитка і бронювання готелю. Проте з 2021-го ЄС запроваджує нові правила для безвізового перетину кордону для всіх громадян третіх країн. Це пов'язано із запровадженням Європейської інформаційної системи авторизації подорожей (ETIAS). Про це «УК» повідомили в Місії України при ЄС.

Ініціатива створення ETIAS виникла ще у квітні 2016 року в межах підготовки Єврокомісією пропозицій з посилення безпеки на зовнішніх кордонах ЄС. Восени 2018-го ЄС схвалив необхідні законодавчі рішення про ETIAS.

Тож з 2021 року перед поїздкою до держав-членів ЄС громадянам України слід буде отримати попередній дозвіл на поїздку шляхом подання онлайн-заявки. Якщо ваша особа не викликала жодних питань і підозр у правоохоронних органах ЄС, то видача авторизації на подорож займатиме кілька хвилин. За кожне звернення заявник повинен буде сплатити комісію в розмірі 7 євро (для осіб, молодших за 18 та старших 70 років — безплатно). Авторизація буде чинною протягом трьох років або до завершення терміну чинності вашого біометричного паспорта.

Важливо розуміти, що ETIAS — не аналог візової системи. Ідеться лише про простий дозвіл на поїздки. У разі відмови у в'їзді через ETIAS особа матиме право подати апеляцію на рішення системи.

Така авторизація дасть змогу правоохоронним органам ЄС завчасно ідентифікувати осіб, котрі можуть становити міграційну чи безпекову загрозу, що значно підвищить безпеку його зовнішніх кордонів. ETIAS покликаний зменшити кількість відмов у в'їзді до ЄС під час перетину кордону. Адже подорожувальник зможе заздалегідь дізнатися, чи має держава-член ЄС, яку він зібрався відвідати, якісь застереження щодо його поїздки.

Українські дипломати закликають співвітчизників не панікувати. Адже в разі наявності попереднього дозволу, отриманого через ETIAS, і виконання інших стандартних вимог безвізового режиму з ЄС ви зможете й надалі спокійно насолоджуватись перевагами безвізових подорожей до країн Шенгена.

Маємо вшанувати загиблих і підтримати
їхні родиниВідділ новин
«Урядового кур'єра»

СКОРБОТА Й ДОПОМОГА. З родичами українських громадян, які загинули внаслідок катастрофи літака компанії «Міжнародні авіалінії України» в Ісламській Республіці Іран, зустрівся Президент Володимир Зеленський. Він повідомив, що в Ірані перебувають 10 українських фахівців, які працюють над ідентифікацією та поверненням тіл загиблих в Україні. «Кілька наших громадян уже ідентифіковано», — уточнив Володимир Зеленський.

Президент поставив завдання повернути тіла загиблих в Україну якнайшвидше: «Ми сподіваємося, що це має відбутися 19 січня. Можливо, буде плюс-

мінус два дні. Але ми поставили таке завдання і перед нашими, і перед іранськими фахівцями».

Цього тижня кожна родина загиблих українців отримає компенсації від держави — по 200 тисяч гривень. Крім того, Україна вимагатиме від Ірану виплат додаткових компенсацій. Глава держави пообіцяв надати необхідну допомогу, пов'язану з похованням загиблих, повідомляє Офіс Президента.

Володимир Зеленський побував у Посольстві Канади в Україні, де вшанував пам'ять канадських громадян, які загинули внаслідок збиття літака рейсу PS752 «МАУ» в Ірані, і зробив запис у книзі пам'яті, розміщеній в посольстві біля меморіальної таблички з іменами жертв авіакатастрофи.

«Колись людство винайшло літаки. Колись людство винайшло зброю. Та чи зможе колись людство винайти дієвий спосіб захисту себе від своїх же творінь? І чи зможе колись людство винайти слова, що змогли б описати наш спільний нестерпний біль через трагедію збитого «Боїнг-737»?» — написав він.

Історично Україна та Канада мають багато спільного, а ніні дві дружні країни, на жаль, об'єднує спільне горе. «Мої щирі співчуття родинам і близьким загиблих громадян Канади та України. Мої щирі співчуття родинам і близьким загиблих громадян інших держав — Ірану, Швеції, Великої Британії та Афганістану. Вічна пам'ять загиблим!» — зазначив Президент.

Під час спілкування з Надзвичайним і Повноважним послом Канади в Україні Ларисою Галадзою він висловив співчуття канадському народу у зв'язку з трагедією. І розповів, що до Ірану було відправлено 45 українських фахівців для участі в розслідуванні причин авіакатастрофи. Частина з них уже повернулася. 10 експертів залишаються в Тегерані й продовжують роботу. Адже на її результати дуже чекають родини загиблих та всі українці.

Лариса Галадза подякувала Україні за співпрацю в розслідуванні обставин катастрофи. Співрозмовники погодилися, що в цьому питанні має бути неодмінно встановлено правду.

Держава надає всю необхідну допомогу сім'ям наших співгромадян, чиє життя обірвалося під Тегераном

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Хто вчить і навчається в Українській школі Брюсселя

КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ. Такий освітній заклад ось уже десять років функціонує у столиці Бельгії

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Коли зайшла в кабінет завуча з навчально-виховної роботи Української школи у Брюсселі Андріанни Семенченко, там жваво обговорювали підготовку до різдвяного вертепу: ролі, костюми, декорації, тексти колядок. «Ще треба обов'язково напекти пампушок, а я наварю узвару — хай дітям було смачно. А перед концертом особисто перетелефону кожному учасникові вертепу й проспівав з ним колядки по телефону», — каже вчителька географії Ніна Бориславська.

«Хоч навчання в нашій школі лише по суботах, ми, крім уроків, організовуємо свята й концерти, проводимо роботу з патріотичного виховання, — розповіла пані Андріанна. — У деяких місцевих родинах уже відійшли від національних традицій, тож намагаємося, щоб діти пам'ятали про своє коріння й пишалися тим, що вони українці».

Перші заняття — у монастирі

Школа, названа ім'ям Ярослава Мудрого, налічує на сьогодні 80 учнів з першого по дев'ятий клас. Діти, які її відвідують, живуть не лише у столиці, а й приїжджають із довколишніх міст, навіть із Люксембурга. Тут викладають усі предмети згідно з програмою Міністерства освіти й науки України. З 2011 року заклад співпрацює з Міжнародною українською школою (МУШ) у Києві, де дистанційно за допомогою сучасних технологій мають змогу навчатися діти, які з тих чи тих причин проживають за кордоном. Завдяки цій співпраці учні Української школи у Брюсселі можуть отримувати табелі й атестати про базову середню освіту державного зразка.

Уроки проходять на другому поверсі звичайної бельгійської католицької школи, яка править за оренду десяти класів з українських колег символічну плату. Фахові вчителі з усіх предметів знайшлися серед місцевих українців. Платня їм надходить з коштів, які батьки сплачують за навчання дітей. Ця сума становить близько 400 євро на рік.

Десять років тому Українська школа починалася з восьми учнів, пригадує пані Андріанна, яка закінчила Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, а в Бельгії викладає англійську мову в одній з брюссельських шкіл.

«У мене та кількох моїх подруг підросли діти, й ми відчували, що їм мало спілкуватися українською мовою лише в родині, бракує загальних знань про Україну. Так народилася ідея відкрити школу», — розповіла вона. Її підтримав священник Української греко-католицької церкви

Десятиріччя закладу школярі відзначили з неабияким розмахом

Завуч Андріанна Семенченко заряджає маленьких вихованців теплом і оптимізмом

Брюсселя Олег Зимак, який тривалий час був директором Української школи.

Отець Олег звернувся до монастиря редемптористів у Брюсселі, де сам мешкав, і там погодилися безплатно надати приміщення для занять. «Монастир не лише надав нам кімнату. Ченці готували для наших дітей ще й гарячі обіди», — розповіла пані Андріанна. (Редемптористи — католицький чернечий орден, заснований 1732 року в Італії для проповідницьких місій і духовного служіння серед найбідніших верств населення. Українська гілка редемптористів виникла завдяки зусиллям митрополита Андрея Шептицького, який 1913 року запросив членів ордену з Бельгії в Україну, де в селі Уневі Перемишлянського району Львівської області вони прийняли греко-католицький обряд).

За кілька місяців новина про відкриття української школи поширилася в місцевій громаді, й кількість її учнів зросла до 20. За словами пані Андріанни, десять років тому діток ділили на два класи: у першому — ті, хто розмовляє українською, у другому

— хто її не знає зовсім. У школі працювали дві вчительки, які викладали українську мову й українознавство.

Нині серед учнів є ті, чий батьки тимчасово перебувають на території Бельгії. Вони навчаються за системою МУШ, щоб потім продовжити навчання в Україні. Є народжені в Бельгії, вони вчать українську мову для себе, відвідуючи заняття лише з українознавчих предметів. Є діти зі змішаних родин, де тато чи мама бельгійці.

«Дуже часто вдома вони не говорять українською, але їхні батьки хочуть, щоб вони вчили і знали її», — каже завуч. — А для дітей з російськомовних родин школа слугує фактично єдиним місцем, де вони спілкуються українською».

На моє запитання про головні проблеми школи пані Андріанна на мить замислилася, а потім зітхнула: «Проблема лише одна — кошти, адже школа існує завдяки фінансовій підтримці батьків, інших надходжень не маємо». Вона визнає, що брак коштів відчутний для школи і сповільнює її розвиток. Раніше заклад сам закуповував і підручники, проте цього року вдалося домовитися, що МУШ зі своєї бібліотеки надаватиме підручники в тимчасове користування. «Це стало для нас значним полегшенням, ми отримали змогу провести додаткові свята, закупити для дітей подарунки», — пояснила пані Андріанна.

Попри те, що позаторік уряд затвердив Державну програму співпраці із закордонними українцями на період до 2020 року, яка має на меті сприяти її активізації й задоволенню їхніх національно-культурних і мовних потреб, Українська школа у Брюсселі її перевагами скористатися не змогла.

«Школі потрібні деякі речі, що нібито й коштують не-

дорого, але важливі. Це карти України, глобуси, роздаткові матеріали, радіомікрофони для проведення святкових заходів», — розповіла пані Андріанна. Керівництво школи вже кілька разів намагалося робити запити до відповідних державних відомств України, але отримувало відмову.

У Києві відмову мотивували тим, що школу створили ченці-редемптористи, отже, це релігійна організація.

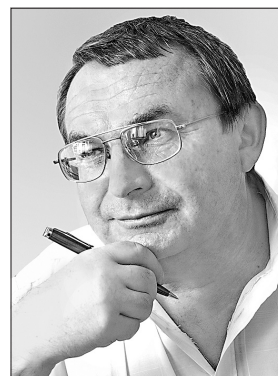
Патріотизм на ентузіазмі

«Наші аргументи, що навчання у школі здійснюють згідно з державною програмою Міністерства освіти й науки, ніхто до уваги не взяв», — пояснила вчителька. Вона називає цю ситуацію прикрою, адже школа працює «заради України та для українських дітей», але коли йдеться про гроші, про це забувають. Проте пані Андріанна відзначила позитивну співпрацю Української школи з нашим посольством у Бельгії. Українські дипломати надають закладу всіляку допомогу в організації та проведенні заходів.

«Часто повторюю, що діти, які навчаються в нас, — справжні герої. Адже не кожен поведеться у вихідний, відпрацювавши тиждень у бельгійській школі, приїхати сюди на дев'яту ранку, щоб відсидіти ще шість уроків, відповідати, отримувати оцінки, — каже пані Андріанна. — Так само можна вклонитися і їхнім батькам, які розуміють, що дитині важливо зберігати зв'язок з Україною. І звичайно, треба зняти капелюха перед учителями, які тримають цю школу фактично на власному ентузіазмі. Вони, маючи постійну роботу в власні родини, віддають свій вихідний, щоб не лише навчати дітей своїх предметів, а й прищепити любов до України».

ПРОШУ СЛОВА!

Кінець презумпції винуватості водіїв?

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

Верховний Суд України не задовольнив касаційної скарги житомирця у справі про дорожньо-транспортну пригоду, що сталася ще у грудні 2015 року. Ця нібито рядова подія стала сенсацією, бо фактично вперше в нашій новітній історії винуватцем визнали пішохода і підтвердили правильність вердикту про відшкодування ним завданої майнової шкоди у розмірі 73,7 тисячі гривень.

Зазвичай незалежно від того, хто порушив правила дорожнього руху, вину за наслідки аварії у нас покладають на водія, який зобов'язаний був «передбачити», «вчасно зреагувати», «обрати безпечну швидкість руху» тощо. Навіть якщо горе-пішохід спав безпробудно п'яним на середині автодороги, перелізши туди через приляжове огороження, суд ставав на бік потерпілого. Єдиною поблажкою для водіїв у таких ситуаціях було тільки те, що Феміда враховувала їхню фактичну невинуватість як пом'якшувальну обставину і присуджувала мінімальні терміни ув'язнення.

Отож вирок у справі про 25-річного пішохода, який несподівано вибіг на дорогу в Житомирі, знехтувавши заборонним сигналом світлофора, і потрапив під колеса престижного «ленд крузера 200», став першою ластівкою. Вона, як відомо, весни не робить, однак вселяє надію в серця водіїв, що їх судитимуть тільки за реальну провину, а не за безпечність і безвідповідальність пішоходів.

Оптимізм приглушує те, що судова тяганина тривала майже чотири роки. Важко навіть уявити, скільки за цей час довелося витратити на послуги адвокатів 53-річному власникові розкішної іномарки, який оцінив завдану у результаті ДТП збитки у 110,5 тисячі гривень.

Навряд чи пересічний господар «жигулів» чи «лано-са» витривав би такий тривалий судовий марафон, що потребує часу і грошей. А ті, хто співчуває пішоходам, наголошують: мовляв, у нього стала голова, якщо він зумів нею завдати сотиссячних руйнувань позашляховику, що у місті мав би їхати зі швидкістю не більш як 60 км/год.

Ще уциплівіші коментарі про перспективи стягнутися з винуватця аварії завдану шкоду, бо з житомирським рівнем зарплат ця справа затягнеться на десятиріччя, а рухомого і нерухомого майна, на яке можна накласти арешт, найімовірніше, у 25-річного хлопця ще довго не буде.

У підсумку замість торжества справедливості — абсолютна невизначеність. Ситуація буде ще складнішою, коли Україна стане правовою державою і пішоходи вже не тільки у поодиноких ситуаціях нарівні з водіями відповідатимуть перед законом.

В останніх — обов'язковий страховий поліс за завдану третім особам шкоду. Це означає, що виплати до 260 тисяч гривень за шкоду, завдану здоров'ю і життю потерпілих, сплачує не автомобіліст, а його страхова компанія. А в пішохода — ні страховки, ні здебільшого навіть коштів на лікування, не кажучи вже про відшкодування збитків водієві, якщо винуватець аварії — той, хто, ігноруючи всі правила, перебігав дорогу.

Неважко спрогнозувати типову ситуацію в суді, коли з одного боку — пенсіонер з мінімальним рівнем доходів чи багатодітна мати, а з іншого — водій зі страховим полісом. Зайве пояснювати, що в абсолютній більшості ДТП за участі пішохода автомобіліст відбувається легкими забиттями і не потребує тривалого лікування. Не дивно, що суддя більше співчуває скаліченій особі й керується не тим висновком, хто порушив правила дорожнього руху, а типовим для українського судочинства правилом «винуватий завжди водій».

Мовляв, бите залізо вже не повернеш, а за лікування нехай платить застрахований і здоровіший, а не винуватіший.

А на Заході, куди ми йдемо, у кожного є принаймні медична страховка, що дає змогу, на відміну від України, розглядати справи про ДТП крізь призму правосуддя, а не судочинства за принципом деформованої справедливості, коли можна бути винуватим, набити лиха собі й водієві та ще засадити його в тюрму.

Отож висновок простий і малоприємний: доки кожен учасник дорожнього руху, зокрема велосипедист і пішохід, не матиме страхового поліса, кінець ери презумпції винуватості водіїв не настане, а кожне судове рішення на користь людини за кермом видаватиметься сенсацією всеукраїнського рівня.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо посилення соціального захисту окремих категорій осіб з інвалідністю внаслідок війни

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
І. Частину першу статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами) доповнити пунктом 12¹ такого змісту:

«12¹) медична допомога в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, особам, визначеним пунктами 7, 11—14 частини другої статті 7 цього Закону, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України».

II. Прикінцеві та перехідні положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 1 січня 2021 року.

2. Кабінету Міністрів України до введення в дію цього Закону: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити надання закладами охорони здоров'я послуг, передбачених пунктом 12¹ частини першої статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», в межах їх кошторисів.

4. Кабінету Міністрів України щороку включати інформацію про виконання Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» в частині надання медичної допомоги, передбаченої пунктом 12¹ частини першої статті 13 зазначеного Закону, до звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
20 грудня 2019 року
№ 431-IX

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 18 грудня 2019 р. № 1319-р
Київ

Про відкриття пункту контролю через державний кордон на залізничній станції «Львів»

З метою впорядкування діяльності міжнародного пункту пропуску через державний кордон з Республікою Польща для залізничного сполучення «Мостиська» відкрити на території залізничної станції «Львів» міжнародний пункт контролю через державний кордон «Львів» для залізничного пасажирського сполучення з постійним режимом функціонування і цілодобовим часом роботи.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 15 січня 2020 р. № 1-р
Київ

Про виділення коштів для надання одноразової грошової допомоги сім'ям осіб, які загинули внаслідок авіаційної катастрофи, що сталася 8 січня 2020 р. на території Ісламської Республіки Іран

1. Виділити Міністерству інфраструктури 1800 тис. гривень та Міністерству соціальної політики 400 тис. гривень для надання одноразової грошової допомоги сім'ям осіб, які загинули внаслідок авіаційної катастрофи, що сталася 8 січня 2020 р. на території Ісламської Республіки Іран, з розрахунку 200 тис. гривень — за кожного члена сім'ї, який загинув.

Міністерству фінансів здійснити зазначені видатки за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету.

2. Міністерству інфраструктури та Міністерству соціальної політики: затвердити у тиждень строк за погодженням з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства і Міністерством фінансів перелік витрат, пов'язаних із здійсненням заходів, передбачених у пункті 1 цього розпорядження; подати до 28 березня 2020 р. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерству фінансів і Державній казначейській службі звіт про використання коштів, виділених згідно з цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 15 січня 2020 р. № 2-р
Київ

Про призначення Новікова О. Ф. Головою Національного агентства з питань запобігання корупції

Призначити Новікова Олександра Федоровича Головою Національного агентства з питань запобігання корупції строком на чотири роки.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

ЦВК ІНФОРМУЄ

повідомлення
ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Центральна виборча комісія повідомляє, що в одномандатному виборчому окрузі № 179 проводитимуться проміжні вибори народного депутата України 15 березня 2020 року.

Центр — місто Красноград, Харківська область.

Межі: місто Лозова, Зачепилівський, Кегичівський, Красноградський, Лозівський, Сахновщинський райони Харківської області.

Уся сіль — в унікальності

БРЕНД. На Черкащині обирають гасло, яке впливатиме на розвиток й упізнаваність області

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Щоб стати успішними, ви маєте бути відомими. І бажано з позитивного боку. Для формування візуального позитивного образу нині застосовують різні підходи, але всі учасники четвертого туристичного форуму Черкащини сходилися на тому, що сприятливий образ-імідж або бренд області має бути адекватним, оригінальним, пластичним і мати точну адресу. Бути адекватним — означає відповідати реальному образу чи специфіці регіону. Бути оригінальним — відрізнятися від образів інших регіонів. Місцева символіка тут може бути або дуже гарним помічником, або відвертим гальмом, якщо її створено абияк і вона не враховує історичних передумов і не спрямована в майбутнє.

Бренд і його складові, вплив на розвиток й упізнаваність області стали предметом дискусії учасників форуму, де презентували три можливі гасла, які підбрало авторитетне журі в конкуренції: «Черкащина — місце сили», «Черкащина — земля переможців» та

«Черкащина — тут починається Україна». Обирали їх із понад 230 пропозицій, які надійшли від жителів області. Допомагає в організації голосування інститут «Республіка», з яким департамент регіонального розвитку облдержадміністрації підписав меморандум про співпрацю. Публічна консультація розпо-

культури поблизу села Леґезине. Одне із семи чудес України — парк «Софіївка». Тут була старовинна країна Артанія, легендарний острів Русь.

А як же багато сили сконцентровано в цих місцях! Найбільший у Європі буддійський храм, один з найстаріших дубів Європи з понад тисячолітньою історією,

Місцева символіка може бути або дуже гарним помічником, або відвертим гальмом, якщо її створено абияк і вона не враховує історичних передумов і не спрямована в майбутнє.

чалася 13 грудня минулого року і триватиме до 20 січня 2020-го.

Особливо цікавим видається перше з названих. Як пояснюють його прихильники, Черкащина — регіон з яскравою минулистю, неймовірною силою та енергетикою. Тут сконцентровані ключові для української історії місця: батьківщина Тараса Шевченка, Чигиринщина, Холодний Яр, найбільше у світі поселення Трипільської

потужний Дніпро, каньйон, яким 2 мільярди років, унікальні храми й замки.

Черкащина — в самому центрі України. Вона з'єднує північ і південь, схід і захід. Черкащина — земля сильних духом людей (це доводять історії життя Тараса Шевченка, Богдана Хмельницького, холодноярівців, козаків). Тут народився Іван Піддубний — шестиразовий чемпіон світу з греко-римської боротьби, який став симво-

Бюджетний пиріг поділили на всіх

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ФІНАНСИ. Обласний бюджет на 2020 рік ухвалили депутати Рівненської обласної ради. Його доходи заплановано в обсязі 2 мільярди 591 мільйон гривень, видатки становитимуть 2 мільярди 588 мільйонів.

Надходжень від власних доходів заплановано лише 830 мільйонів, решта — субвенції. Тобто самотужки Рівненщина заробляє тільки третину того, що витрачає. Основне джерело цього заробіт-

ку — 15% податку на доходи фізичних осіб, які залишаються в обласному бюджеті. А весь світ розвивається з податків на землю і нерухомість.

«2020-й буде для нас перехідним у підходах до наповнення бюджету і не буде солодким. Тому стабільність в обласній раді та конструктивна позиція депутатів, їхня спрямованість на інвестиційну складову економічного розвитку області дуже важливі. Нам варто відійти від популізму й згуртуватися саме на цій проблематиці, мен-

ше вимагаючи від держави», — зазначив голова Рівненської облдержадміністрації Віталій Коваль.

А поки що бюджет розвитку становить лише 163 мільйони гривень, тож ростити є куди.

Голова обласної ради Олександр Данильчук каже: «Бюджет наступного року мало чим відрізняється від цього річного і має яскраво виражене соціальне спрямування. Ми забезпечимо існування закладів освіти, соціального захисту, культури та спорту, створимо умови

для переходу медицини на фінансування з держбюджету, яке передбачено з 1 квітня». Саме тому медичну субвенцію заклали лише на перший квартал. Також уперше з держбюджету буде передано субвенцію на розвиток екстреної медичної допомоги в сумі 51,3 мільйона.

Висновок очевидний: нам треба навчитися більше заробляти самим. Тому ефективні кризові менеджери на різних рівнях управління просто на вагу золота. Адже ділити кошти значно легше, ніж їх заробляти.

Червоний Хрест посприяє забезпеченню Донеччини якісною водою

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ. На Донеччині місцева влада спільно з міжнародними партнерами продовжують реалізовувати спеціальну програму, що має посприяти забезпеченню жителів прифронтового краю якісною питною водою. Це питання днями обговорили також і під час зустрічі в Краматорську першого заступника голови Донецької обласної державної адміністрації Ігоря Мороза з делегацією Міжнародного Комітету Червоного Хреста, яку очолила голова субделегатії МКЧХ Сільвія Іццо. «Міжнародний Червоний Хрест став першою організацією, яка простягнула

нам руку допомоги і завдяки якій реалізували в області кілька проектів на підтримку людей, що потерпіли від військового конфлікту. За раз ми готові до нових програм, зокрема тієї, що сто-

Ситуація, на жаль, ускладнюється ще й через те, що фахівці виявили кілька витоків у водогонях КП «Компанія «Вода Донбасу», до яких немає доступу вже понад два з половиною ро-

Одним з об'єктів для ремонтників мають стати труби поблизу селища Південне, розташовані у так званій сірій зоні і неодноразово пошкоджені.

сується водопостачання — однієї з головних проблем регіону. Адже наразі втрати води, що складають 50—60 відсотків, тягнуть за собою зайві витрати електроенергії», — підтвердив наявність проблеми Ігор Мороз.

Наприклад, на території між Торецьком і Горлівкою водогін із чавунних труб отримав пошкодження після просідання ґрунту, і вся ділянка довжиною понад 500 метрів потребує повної заміни. Також одним з об'єктів

для ремонтників мають стати труби поблизу селища Південне, розташовані у так званій сірій зоні і неодноразово пошкоджені. Причому ремонтні бригади постійно зіштовхуються з відсутністю гарантій безпеки під час виконання відновлювальних робіт.

За словами Сільвії Іццо, МКЧХ допоможе провести аудит КП «Компанія «Вода Донбасу», що складатиметься з двох частин — фінансового аудиту та перевірки компанії. Нині тривають перемовини з аудитором: остаточне схвалення кандидата відбудеться в Женеві й відповідну угоду підпишуть вже наприкінці січня. А безпосередньо аудит «Води Донбасу» за двома напрямками розпочнеться у лютому.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

Узятися за написання цього матеріалу спонукало інтерв'ю директорки однієї з обласних універсальних наукових бібліотек, надруковане у загальноукраїнській газеті. У ньому чиновниця від культури стверджувала, що, мовляв, якщо книжкою ніхто із читачів не цікавився понад п'ять років, її треба списувати, щоб марно не займало місце на полицях.

Універсальний депозитарій

Василь Врублевський, який прийшов на посаду директора Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича дев'ять років тому із крісла начальника управління культури Житомирської облдержадміністрації, не втомлюється нагадувати про принципову відмінність між науковими і публічними книгозбірнями. Останні зорієнтовані на задоволення попиту масового читача, і там справді можна обійтись без книжок, роками не затребуваних. А очолюваний ним заклад навіть згідно з нормами закону — депозитарій книжок, періодичних видань та інших носіїв інформації, що теоретично підлягають вічному зберіганню.

Нікому не потрібно, щоб полиці публічної бібліотеки були забиті комплектами старих журналів, однак в універсальній науковій бібліотеці мають зберігати все, бо рано чи пізно старі видання знадобляться історикам кіно, політології, економіки чи бухгалтерського обліку. Отож навіть суто спеціалізовані журнали на кшталт «Головбух» у Житомирській обласній бібліотеці не поспішають списувати.

Особлива увага — збереженню краєзнавчих видань, якими вже стали старі підшивки районних газет і численних місцевих видань. Багато з них не виходять, і це єдині видання, де можна ознайомитися з колись резонансними публікаціями. Їх можна знайти у фондах центральних наукових бібліотек у Києві та закладах, аналогічних Житомирській науковій універсальній книгозбірні.

Тісна рукавичка для книжок

У нинішнє приміщення бібліотекарі переїхали у грудні 1978 року. Тоді п'ятиповерхова будівля з велетенськими читальними залами і об'ємним фондосховищем мала дивовижний вигляд. Її площ, розрахованих на 750 тисяч одиниць зберігання (книжок, підшивок газет, брошур тощо), вистачало, а нині вже доводиться ламати голову, як розмістити понад 900 тисяч наявних одиниць, кількість яких рік у рік непинно зростає.

На відміну від скар, які зберігають усе, розумні люди усвідомлюють, що колись масово затребувані студентами й науковцями багатотомні видання праць Леніна, Маркса та промов Брежнєва нині цікаві тільки дослідникам і потрібні максимум в одному-двох примірниках. Списують уже не потрібні дублікати творів колись популярних письменників, а з кількох аналогічних видань вимушені залишати тільки найповніше.

Як визначають бібліотекарі, це не розв'язує кардинальну проблему дефіциту площ для зберігання книжок і періодики. Хоч як парадоксально, порятунком у цій ситуації стала комп'ютеризація. Один з її наслідків — істотне скорочення кількості читачів, які користуються друкованими виданнями. Раніше читальні зали були заповнені студентами, а нині більшість

Чи можна врятувати обласні бібліотеки?

ТЕРИТОРІЯ СЛОВА. Універсальні книгозбірні мають особливий статус, що не завжди усвідомлюють в органах влади

поточної інформації вже можна отримати з екрана ноутбука.

Зменшення чисельності відвідувачів дало змогу ушліфувати площі читальних залів. За рахунок цього зріс обсяг фондосховищ і створено кілька нових відділів, зокрема медичної літератури та спеціалізований для читачів з особливими потребами. Однак нинішня вимушена тактика перерозподілу площ, які забирають у відвідувачів і передають під депозитарій на паперових носіях інформації, вже вичерпала себе. Навіть у Житомирі, де наукова бібліотека отримала нову простору будівлю у 1978 році, а в багатьох обласних центрах ситуація складніша.

Україні потрібна єдина державна стратегія розв'язання цієї проблеми, яка щороку стає дедалі гострішою. У Житомирі її можна розв'язати шляхом надбудови ще одного поверху чи навіть переобладнання під сучасне фондосховище для малозатребуваних видань виробничого цеху якогось закритого заводу. Чимало з них діяли просто у середмісті, а нині їх масово перепрофілюють під торговельно-розважальні центри.

Необов'язковість обов'язкового примірника

Відвідувачі Житомирської наукової бібліотеки щонайменше десятиліттями згадуватимуть недобрим словом тих керівників області, які у кризові 1990-ті не спромоглися надати кошти на передплату газет і журналів. Про гіперін-

фляцію і справді важку фінансову ситуацію, що спонукали до тотальної економії, нині вже забули, а ось пробіл у бібліотечних фондах залишився навіки.

Цей приклад — доказ того, що обласні універсальні наукові бібліотеки — заклади, що, об'єднує кажучи, пишуть історію. На сьогодні, до честі нинішніх очільників Житомирщини, бібліотекарі не нарікають на скупість фінансування видатків на поповнення фондів, однак мають обґрунтовані претензії до системи комплектування нових надходжень у країні.

За словами Василя Врублевського, закупівля книжок через обов'язковий тендер часто призводить до того, що на час його завершення потрібного видання вже немає у продажу. Зрозуміло, що ніхто не закликає купувати друковану продукцію з велетенською націнкою через сумнівних посередників, однак чому не дозволити бібліотекам отримувати її напряму від видавництва за перевіреною державою собівартістю з мінімальним рівнем рентабельності?

Не менш складна ситуація з так званим обов'язковим примірником, яким, згідно зі ст. 8 Закону «Про обов'язковий примірник документів», видавці на відповідній території мають забезпечувати універсальні наукові бібліотеки. Нині на Житомирщині щонайменше десяток ФОПів, які друкують книжки, зокрема за кошт автора. Складаючи кошторис, вартість примірників, які мають відправити в бібліотеки — від центральних у Києві до обласної наукової в Житомирі, — входить у рахунок за-

мовникові. У реальності часто цих книжок ніхто не розсилає.

Надходження до фондів бібліотеки обов'язкових примірників місцевих газет ігнорують на... законних підставах. Суть правової колізії — у чинному тексті вже згадуваної ст. 8 закону, де йдеться про місце виготовлення (публікації) примірників видання. Однак більшість газет Житомирщини вже друкують у Вінниці й навіть у Києві, де друкарні забезпечують повнокольоровий друк за прийнятною ціною, що покриває додаткові витрати на транспортування. У підсумку обов'язкові примірники районних і обласних газет надходять до універсальних бібліотек сусідніх областей, а не тієї, на території якої фактично розповсюджуються.

На щастя, у більшості редакцій усвідомлюють потрібність свого видання у бібліотечних фондах головного депозитарію Житомирщини і надсилають його. Однак це не стосується газет, які друкують від виборів до виборів і, м'яко кажучи, не зацікавлені залишити слід в історії. Отож важлива для всієї України правова колізія потребує чіткого юридичного вирішення.

Диплом вишивський, зарплата — прибиральниці

У Житомирській обласній науковій бібліотеці готові годинами розповідати і розказувати про те, що зробив колектив однодумців останніми роками. Це і «Вікно

в Америку», де завдяки допомозі Посольства США та іноземним грантам створено всі умови для вдосконалення англійської мови та ознайомлення із життям далекої держави, і тренінговий центр «Бібліоміст», й інклюзивний читальний зал, і ще десятки інших добрих справ, які належно оцінили користувачі.

Однак бібліотекарі із профільною вищою освітою, великим стажем роботи за спеціальністю й досконалим знанням іноземної мови, які, крім праці у своєму закладі, ще забезпечують методичне керівництво мережею районних, міських і сільських книгозбірень в області, фактично отримують зарплати на рівні... прибиральниць. Не дивно, що більшість працівників бібліотеки — жінки віком понад 40 років. Вони з гіркотою жартують, що через неprestижність їхньої роботи скоро доведеться закрити бібліотечні факультети українських вишів, бо вже нині вигідніше мити підлоги в читальних залах, ніж опікуватися інформаційними і духовними скарбами, накопиченими у книгозбірні.

На жаль, це стосується не тільки Житомирської обласної наукової універсальної бібліотеки, а й усіх аналогічних установ, престижність роботи в яких напрому визначає рівень культури суспільства і місце нашої держави в сучасному світі, де книжка і ставлення до неї є і довго ще будуть показниками цивілізованості.

Що зараз?

Останніми роками кількість користувачів Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки стабільно зростає. Цьому сприяє часткова переорієнтація роботи від суто бібліотечного обслуговування читачів до надання широкого спектра інформаційно-культурних, творчо-розвивальних і дозвільних послуг. По суті, книгозбірня трансформується в центр культурного життя міста і області.

Крім уже звичних для таких закладів комп'ютерних залів, що забезпечують доступ до оцифрованих бібліотечних фондів усього світу, тут діє аматорський театр, вісім гуртків творчої майстерності (зокрема «Школа української вишивки»), 15 клубів за інтересами, постійно експонують найрізноманітніші творчі й книжкові виставки.

Комп'ютеризація бібліотеки вже стала доконаним фактом, однак для тих, хто прагне дійти до глибин знань, традиційні книжки залишаються поза конкуренцією

СОЦІУМ

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

У Вознесенську Миколаївської області стався юридичний прецедент. Уперше в Україні громадянин з інвалідністю виграв суд після дворічної тяганини та обґрунтував право вирощувати в себе на подвір'ї медичні коноплі. Отже, довів, що діяв законно. Якщо йому дозволено, то й усім можна? Чи стане цей прецедент практикою? Особливості з'ясовував «УК».

Наркомани на городах

Пісню гурту «Брати Гадюкіни» про «наркоманів на городах» наприкінці 1990-х вважали чи не першим українським стьобом. Проте слова «наркомани на городі ріжуть маковиння» стали зовсім не смішними, а фатальними і для окремих учасників групи, і для молодих миколаївців. Одного з учасників гурту не стало саме з причини наркотичної залежності.

А місто Миколаїв давно вже називають Нарколаїв, бо тих, хто вирощує і споживає нарковмісні рослини, саме тут достатньо. Ця наркоманська слава міста затяглась у часі. Скільки наркозалежних насправді (і тих, хто залежить від них — родичів і сусідів), нікому не відомо. Статистики немає й досі. Є цифри, які оприлюднюють соціальні органи, правоохоронні, медичні заклади. У всіх різні, справжніх даних немає. Не відомо й те, скільки наркозалежних померло від передозування. Не відомо, скільки людей нині шукають так звані закладки, відомості про які масово розповсюджуються містом.

А все починалося так легко, з «наркоманів на городі», зі стьобу, з легкої марихуани, яку нині дозволено в Європі. Не буває і не може бути легких наркотиків — у цьому переконаний очільник громадської організації «Джерело» Павло Казар'ян. Будьяка речовина, що впливає на свідомість людини, на його думку, — наркотик. Хоч пиво, хоч кокаїн. Усе становить життєву небезпеку.

Справа Румянцева та «конопляні марші»

Та є люди, змушені вживати нарковмісні речовини за станом здоров'я. Вони не наркомани, це ті, хто

Операція «легалізація»: за і проти

фото з сайту agweek.com

ПРЕЦЕДЕНТ. На Миколаївщині вперше за історію України виправдали чоловіка, який вирощував коноплі

полегшує фізичний біль, вживаючи нарковмісні речовини. Один з них — Віталій Румянцев, житель міста Вознесенськ. Він став героєм, бо виграв суд проти правоохоронців, які звинуватили його у вирощуванні конопель.

Інвалід першої групи Віталій Румянцев посадив на городі вісім кущів сортової марихуани. Річ у тому, що хвороба Віталія спричиняє сильний біль у суглобах, тож втомившись від пігулок, він знайшов альтернативні ліки і спробував курити траву. Згодом до нього навідалася поліція, провела обшук і забрала речові докази. Але так вийшло, що поліція замість восьми передбачених законодавством кущів (допускається для власних потреб) знайшла ще 300. Згодом з'ясувалося, що то були дикорослі коноплі, які не мають стосунку до тих, що росли на подвір'ї Румянцева.

Суддя Вознесенського районного суду Олександр Дробинський зачитав вирок, яким Віталія Румянцева, звинуваченого у скоєнні злочину за п. 1 статті 310 ККУ, виправдано за недоведеністю участі обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення.

Сам Віталій Румянцев заявив, що це рішення — безумовна перемога. Він подякував активістам і підтвердив, що не очікував на такий результат.

Олександр Прутян, адвокат української філії Гельсінської спілки, під-

твердив, що нарешті домоглися відновлення прав людини стосовно використання нарковмісних речовин для особистих потреб.

Організатор «конопляних маршів» Тарас Ратушний заявляє, що питання легалізації болюче в Україні. Він упевнений, що влада свідомо виріши-

му житті у країні. Переко-наний: це комусь потрібно. Кому? Шукайте за кордоном, серед так званих іноземних донорів. Саме їм вигідна легалізація нарковмісних речовин. І при-від у них є. По-перше, видимість боротьби за права людини. До речі, саме з таким гаслом центри реабілі-

Хвороба Віталія спричиняє сильний біль у суглобах, тож втомившись від пігулок, він знайшов альтернативні ліки. Віталія Румянцева, звинуваченого у скоєнні злочину за п. 1 статті 310 ККУ, виправдано за недоведеністю участі обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення.

ла заблокувати процес законодавчих змін щодо медичних конопель, який активно розпочався.

«Законопроект про легалізацію не внесено, бо на засіданні фракції домовилися, що і так вистачає напруги в суспільстві», — каже Тарас в інтерв'ю сайту РБК.

Напруги й справді вистачає. А суперечки з приводу легалізації тривають.

Не на часі

Імовірно, вся ця історія не на часі. У цьому переконаний голова громадської організації «Джерело» психолог, психотерапевт, розробник запатентованої програми реабілітації та ресоціалізації наркозалежної молоді Павло Казар'ян. Він знає, про що каже. Його заслуга — 60% тих, хто відмовився від вживання алко- й наркозасобів. Він переконаний, що закордонні спонсори не підтримують руху з ресоціалізації наркозалежних.

Чому так? Пояснив. «Темою реабілітації та ресоціалізації займаюся 17 років, — розповідає Павло. — Питання легалізації нарковмісних речовин постає регулярно попри зміни в політичному та суспільно-

вирішено на користь легалізації. Це світова практика. Однак нині для України воно не нагальне питання. Павло каже, що підтримує позицію Президента Зеленського, який заявив, що потрібно взяти паузу, щоб ретельно вивчити проблему і наслідки можливої легалізації наркотиків.

«Знаєте, скільки в нас з'являється начебто хворих після того, як дозволять медичну марихуану? Відразу всі стануть хворими, що придбали довідки, — заявляє Павло. — А бізнес процвітатиме. Марихуану вважають легким наркотиком. Цей термін вигадали наркомани, щоб переконати себе. Насправді це не так. Сама марихуана — сировина для виробництва важких психоактивних речовин. Мене дивує, що хворих людей просто використовують. Вони можуть отримувати лікарські препарати завжди офіційно».

Із Павлом дійшли спільного висновку: нехай уже і в нашій країні легалізують наркотики. Але тоді, коли ніхто не буде і не захоче їх вживати.

Коли стає нестерпним біль

Проте є люди, які не можуть прожити без нарковмісних ліків. Вони потребують їх щодня. Це онкохворі, паліативні, люди після важких травм та операцій. Майже десять років тому моя мама буквально оббивала пороги лікарні, до якої був приписаний батько. Він, мій мужній і терплячий тато, стогнав від нестерпного болю. Коли бачила його востаннє, взяв за руку, сказав: «Оленко, так нутро болить». Він швидко нас покинув, не мучив і не мучився сам. А ті дні, в які він корчився від болю, собі місця не знаходили мама і ми. Тоді рецепт онкохворому на трамадол міг написати лише дільничний лікар, який був... у відпустці. Ніхто інший цього

зробити не хотів за жодні гроші.

Про нинішню ситуацію дізнаюся, розмістивши допис у фейсбуці. Попросила людей поділитися. Чи щось змінилось?

Ось що пише у відповідь Олександр: «Проблем придбати немає, якщо виписали рецепт. Якщо, наприклад, сімейний лікар поїхав на конференцію і ще й вихідні, то таких препаратів, як морфін, не дістати ніяк. Перевірено. Можна цілувати ноги. Людина може померти і битися в конвульсіях, кричати від нестерпного болю. Про цілувати ноги не алегорія. Про наші медичні стандарти, які діють, і про те, що відбувається у вихідні, можна писати книжку жахів».

Олександр розповів про історію, яка відбулася торік у серпні. Мужня миколаївська дівчина Ксенія, яка досягла ремісії після лейкозу, отримала нове серце і тепер сподівається на пересадку нирки. Вона зазначає, що «має бути окрема спеціальна служба, яка контролюватиме видачу знеболювальних, нарковмісних препаратів. Виписувати препарати хворим повинен не лише терапевт за місцем проживання, а й лікар онкологічного чи паліативного центру. Процедура справді дуже складна. Наприклад, людина лежить у лікарні, їй зробили операцію, їй боляче. Але механізм єдиний: рецепт до сімейного терапевта, родич купує ліки і несе хворому. Чому не можна, щоб лікар у цій лікарні виписав рецепт і родич його купив у тій самій аптеці при лікарні? У всьому цивілізованому світі прагнуть полегшити страждання пацієнта. А у нас це все ускладнюють. Я сама пережила моменти, коли було дуже боляче. Але, на жаль, не було жодної альтернативи кетанову. Ковтаєш ці пігулки пачками, а полегшення жодного».

Начальниця управління охорони здоров'я Миколаївської міської ради Ірина Шамрай зазначає, що проблем з виписуванням рецептів паліативним, онкохворим людям немає.

«Якщо виникає ситуація, що цього лікаря на місці нема, завжди є черговий лікар або можна звернутися до адміністрації закладу й вирішити питання. Рецепти виписують. У нас не було звернень від онкохворих та членів їхніх родин, які скаржилися на неможливість отримання знеболювальних препаратів. Цю категорію пацієнтів забезпечують ліками насамперед, — переконує чиновниця. — Звичайно, коштів на безплатні ліки не вистачає. Але коли такі поодинокі звернення були, ми їх задовольняли».

Зрозуміло, що реформа медицини триває, тема легалізації нарковмісних речовин актуальна. З одного боку, люди мають право втамувати свій біль законним способом. З іншого — не можна допустити епідемії наркоманії, бо лишимося без молоді й без майбутнього.

ДОВІДКА «УК»

Продукція з канабідіолом (КБД, CBD англ.), непсихотропною речовиною, що міститься в коноплях, набула великої популярності у США, а її виробництво вже становить велику індустрію. Рідина для електронних сигарет, цукерки, знеболювальні креми, мазі, пластири — все це виробляють і реалізують у спеціальних магазинах. Доступ до них — з певного віку і з обов'язковою реєстрацією в комп'ютерній мережі та з паспортом. Знеболювальні вживають у разі проблем із суглобами, спинною, тризовних станів, посттравматичних стресових розладів, епілепсії.

Декан факультету психіатрії й директор центру вивчення медичного канабісу в університеті Каліфорнії Ігор Грант підтверджує, що перспективи застосування канабідіолу в медицині є, бо він має заспокійливу, протизапальну й антипсихотичну дію.

ЗАПИТАЙТЕ В ЕКСПЕРТА

Пільги для військовослужбовців та їхніх сімей

Начальниця відділу соціальних допомог, субсидій та персоналізованого обліку пільг департаменту соціального захисту КОДА НАДІЯ КОРЗУН

1 Мій чоловік — військовослужбовець СБУ на пенсії та має пільги. У нас шлюб зареєстрований, але маю реєстрацію за іншою адресою, ніж чоловік. Підкажіть, будь ласка, чи можливо отримувати пільги на двох у квартирі, де ми проживаємо, але зареєстрований тільки чоловік?

Л. Ратникова

Ст. 27 Закону України «Про Службу безпеки України» від 25.03.1992 за №2229-ХІІ (із змінами та доповненнями, закон) передбачено соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників Служби безпеки України. Держава забезпечує соціальний і правовий захист військовослужбовців і працівників СБУ. Військовослужбовці СБУ користуються також пільгами відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», цього закону, інших актів законодавства.

Право на пільги зберігається за військовослужбовцями СБУ, яких звільнено зі служби за віком, через хворобу або за вислугою років.

Відповідно до абз. 1 п. 5 ст. 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20.12.1991 №2011-ХІІ (із змінами та доповненнями), військовослужбовцям зокрема СБУ та членам їхніх сімей, які перебувають на їхньому утриманні, надається 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична, теплова енергія та інші послуги) в жилих будинках усіх форм власності в межах встановлених норм, передбачених законодавством.

Пільги, передбачені абз. 1 цього пункту, надаються військовослужбовцям і членам їхніх сімей, які перебувають на їхньому утриманні, за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунок на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, в порядку, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 №409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування».

Відповідно до рішення Конституційного суду України від 03.06.1999 року №5-рп/99, членом сім'ї, що перебуває на утри-

манні військовослужбовця, відповідно до п. 5 ст. 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» є особа, яка перебуває на повному утриманні військовослужбовця, або членом сім'ї, що перебуває на утриманні військовослужбовця або одержує від нього допомогу, яка є для неї постійним і основним джерелом засобів до існування.

Отже, до категорії осіб, що перебувають на повному утриманні військовослужбовця або одержують від нього допомогу, яка є для них постійним і основним джерелом засобів до існування, належать особи, що не мають власних доходів, або особи, які отримують пенсію, що не перевищує офіційно прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб (прожитковий мінімум для непрацездатних осіб становить 1638 гривні).

З огляду на це пільговик може скористатись пільгою за місцем реєстрації або фактичним місцем проживання. Під час оформлення пільги за фактичним місцем проживання потрібно надати документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем реєстрації особа не реалізувала. Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, зокрема надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням.

Пільги на членів сім'ї пільговика поширюються за умови спільного проживання.

2 Мій батько — ветеран військової служби, мав пільги 50% на компослуги, але 27.12.19 він помер. Чи має право моя мати (вдова військовослужбовця) на пільги? Підкажіть, будь ласка, якщо моя мати має право на такі пільги, як їй необхідно перейти (оформити) їх?

І. Михайленко

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист» від 24.03.1998 №203/98-ВР (із змінами та доповненнями, далі закон), вдови (вдівці) померлих (загиблих) ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та члени їхніх сімей, які перебувають на їх утриманні, користуються пільгами, передбаченими п. 6—9 ст. 6 цього закону.

У п. 6 ст. 6 закону зазначено, що ветеранам військової служби надаються пільги, а саме: 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична, теплова енергія та інші послуги), користування квартирним телефоном ветеранами військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції, податкової міліції, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України і членами їхніх сімей, які проживають разом

з ними, в жилих будинках усіх форм власності в межах норм, передбачених законодавством, або 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах норм, встановлених для продажу населенню для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення.

Ст. 10 закону передбачено, що ветеранам військової служби вручають посвідчення та нагрудні знаки. Зразки посвідчень, нагрудних знаків та порядок їх виготовлення і вручення визначає Кабінет Міністрів України.

Підставою отримання пільг є довідка, яка підтверджує факт загибелі (смерті) чи пропажі безвісти ветерана військової служби, виданий військовим комісаріатом. Тому для отримання довідки вам необхідно звернутися до військового комісаріату за місцем реєстрації.

Для визначення права на отримання пільг з оплати за житлово-комунальні послуги громадянин повинен подати декларацію про доходи сім'ї пільговика, а також довідки про доходи свої та членів сім'ї (крім довідок про розмір пенсії та соціальної допомоги) за шість місяців, що передують місяцю звернення, або документи, які підтверджують, що не було доходів за такий період.

Для непрацюючих пільговиків, які отримують лише пенсію і соціальні допомоги, право на отримання пільги розраховується автоматично згідно з інформацією, отриманою від територіальних органів Пенсійного фонду України за підсумками обміну електронними базами даних. Після закінчення 12 місяців структурний підрозділ з питань соціального захисту населення визначає право пільговика на отримання пільг на наступний період.

3 Маю статус інваліда війни II групи. Воював у 2014 та 2015 роках за територію Донецької обл. На початку 2015-го зазнав поранення і контузії, але статус інваліда отримав 29 жовтня 2019 року. З 1992-го я, моя мати і рідний брат стоїмо на квартобліку для поліпшення житлових умов. У середині 2015 року я подав документи до квартвідділу про те, що маю статус учасника бойових дій і документи про поранення та контузію, але ще не маючі статусу інваліда війни. Після того як отримав статус інваліда, одразу подав документи до квартирного обліку для внесення змін в особову справу та зміни пільгової черги.

Відповідно до п.п. 14, 15, 16, ч. 1 ст. 12 закону про пільги УБД, згідно з медичною документацією про поранення та контузію, не маючи статусу інваліда, мені повинні були надати житло протягом двох років з дня демобілізації. Чи правильно розумію?

Р. Шишко

Виконання цільових програм соціального і правового захисту ветеранів війни, що включає забезпечення житлом, регламентує Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 №3551-ХІІ (із змінами та доповненнями, закон).

Згідно із ст. 5 закону, учасники бойових дій — особи, які брали участь у виконанні бойових завдань із захисту Батьківщини у складі військових підрозділів, з'єднань, об'єднань всіх видів і

родів військ Збройних сил діючої армії (флоту), у партизанських загонах і підпіллі та інших формуваннях як у воєнний, так і в мирний час (перелік підрозділів, що входили до складу діючої армії, та інших формувань визначає Кабінет Міністрів України).

Абз. 1 п. 19 ч. 1 ст. 6 закону визначено перелік осіб, які належать до учасників бойових дій, зокрема військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) Збройних сил України, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, військовослужбовці військових прокуратур, особи рядового та начальницького складу підрозділів оперативного забезпечення зон проведення антитерористичної операції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, поліцейські, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної пенітенціарної служби, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення цих заходів.

Відповідно до п. 14, 15, 16 ч. 1 ст. 12 закону, учасникам бойових дій надаються такі пільги:

— першочергове забезпечення жилию площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, і першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом. Учасників бойових дій, які зазнали поранення, контузії або каліцтва під час участі в бойових діях чи виконання обов'язків військової служби, забезпечують жилию площею, зокрема за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій, протягом двох років з дня взяття на квартирний облік;

— одержання позики на будівництво, реконструкцію або капітальний ремонт жилих будинків і підвірних будівель, приєднання їх до інженерних мереж, комунікацій, а також позики на будівництво або придбання дачних будинків і благоустрій садових ділянок з погашенням її протягом 10 років, починаючи із п'ятого року після закінчення будівництва. Ці позики надають у порядку, який визначає Кабінет Міністрів України;

— першочергове право на вступ до житлово-будівельних

(житлових) кооперативів, кооперативів з будівництва та експлуатації колективних гаражів, стоянок транспортних засобів та їх технічне обслуговування, до садівницьких товариств, на придбання матеріалів для індивідуального будівництва і садових будинків.

З огляду на це законодавець чітко зазначив, що учасників бойових дій, які зазнали поранення, контузії або каліцтва під час участі в бойових діях чи виконання обов'язків військової служби, забезпечують жилию площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.

Відповідно до ст. 43 Житлового кодексу Української РСР (ЖКУ), громадянам, які перебувають на обліку потребуючих поліпшення житлових умов, жили приміщення надаються в порядку черговості. У ст. 45 ЖКУ зазначено, що у першу чергу жили приміщення надають потребуючим поліпшення житлових умов, зокрема особам, яким надано статус постраждалого учасника Революції гідності відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Необхідна умова для отримання житла — перебування на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, відповідно до норм ЖКУ. Облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, здійснюють виконавчі комітети районних, сільських, селищних, міських, районних у містах рад.

Органи соціального захисту населення у разі окремого законодавчого рішення можуть виступати лише як розпорядники коштів субвенції з державного бюджету для поліпшення житлових умов певних категорій громадян.

За рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам здійснюється виплата грошової компенсації за належні для отримання жили приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їхніх сімей в порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2017 №719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей».

Чинність постанови поширюється на осіб з інвалідністю внаслідок війни I—II груп, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях. Призначення грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення цій пільговій категорії здійснюють уповноважені комісії, створені за рішенням виконавчих комітетів міських, районних у містах рад або за розпорядженням голови районної державної адміністрації.

Запитання можете надсилати на електронну адресу
expert@ukcc.com.ua

У ДЗЕРКАЛІ СТАТИСТИКИ

Економіка України за січень — листопад 2019 року

Населення

Чисельність наявного населення в Україні, за оцінкою, на 1 листопада 2019 р. становила 41 940,7 тис. осіб. Упродовж січня — жовтня 2019 р. чисельність населення зменшилася на 212,5 тис. осіб.

Порівняно із січнем — жовтнем 2018 р. обсяг природного скорочення збільшився на 26,1 тис. осіб.

Кількість живонароджених у січні — жовтні 2019 р. становила 262,3 тис. осіб, померлих — 486,8 тис. осіб.

Ринок праці

За підсумками обстеження робочої сили середньомісячна **кількість робочої сили** віком 15 років і старших за 9 місяців 2019 р. становила 18,2 млн осіб, з них віком 15—70 років — 18,1 млн осіб, що на 0,7% більше, ніж у відповідному періоді 2018 р.

У складі робочої сили серед осіб віком 15 років і старших 92,0% належали до зайнятих, а решту 8,0%, відповідно до методології Міжнародної організації праці, класифікували як безробітні. Більше половини робочої сили становили чоловіки і понад третину — молодь віком 15—34 роки.

Кількість зайнятого населення віком 15 років і старших становила 16,7 млн осіб, з них віком 15—70 років — 16,6 млн осіб, що на 219,1 тис. осіб більше порівняно з відповідним періодом 2018 р.

За 9 місяців 2019 р. **рівень зайнятості населення** віком 15 років і старших становив 51,9% населення відповідного віку, а серед осіб віком 15—70 років — 58,3%. В осіб віком 15—70 років цей показник був вищим у чоловіків та жителів міст.

Доходи населення

У січні — листопаді 2019 р. розмір **середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працівників 10 осіб і більше) становив 10 340 грн і порівняно з відповідним періодом 2018 р. збільшився на 18,7%.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці належали авіаційний транспорт, фінансова та страхова діяльність, інформація й телекомунікації, державне управління і оборона; обов'язкове соціальне страхування, професійна, наукова і технічна діяльність, а серед промислових — підприємства з виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, коксу та продуктів нафтопереробки, добування кам'яного і бурого вугілля, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці в 1,4—2,6 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався на підприємствах поштової та кур'єрської діяльності, тимчасового розміщування й організації харчування, охорони здоров'я, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, а також текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 72,0% середнього рівня в економіці.

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вищим від рівня мінімальної заробітної плати, і лише у чотирьох з них заробітна плата перевищила середню в Україні: м. Київ — 15 498 грн, Донецька область — 11 586 грн, Київська — 10 800 грн та Дніпропетровська — 10 632 грн.

Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 78,8% середнього в економіці, спостерігався в Чернівецькій, Херсонській, Чернігівській та Тернопільській областях.

Індекс реальної заробітної плати у січні — листопаді 2019 р. порівняно з відповідним періодом 2018 р. становив 109,6%.

Соціальний захист

У січні — листопаді 2019 р. призначено **субсидії на оплату житлово-комунальних послуг** 5162,5 тис. домогосподарств, із них у містах — 3600,3 тис., у сільській місцевості — 1562,2 тис.

Сума субсидій, призначених домогосподарствам, у січні — листопаді 2019 р. становила 1906,8 млн грн, з неї в містах — 1401,4 млн грн, у сільській місцевості — 505,4 млн грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в листопаді 2019 р. становив 479,7 грн (у жовтні — 492,1 грн).

У січні — листопаді 2019 р. 431,5 тис. домогосподарств було призначено **субсидії на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у містах — 84,2 тис., у сільській місцевості — 347,3 тис.

Середній розмір призначеної в листопаді 2019 р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 3137,3 грн (у жовтні — 3070,3 грн).

Ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні — листопаді 2019 р. становив 104,3% (у відповідному періоді 2018 р. — 108,9%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 4,8%. Найбільше (на 21,9% та 20,2%) зросли ціни на продукти переробки зернових і фрукти. На 9,4—2,9% стали дорожчими хліб, масло, молоко та молочні продукти, риба і продукти з риби, макаронні вироби, м'ясо і м'ясопродукти, цукор, безалкогольні напої. На 15,2% знизилися ціни на яйця, на 2,1—0,6% — рис, сало, овочі, соняшникову олію.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 0,4% відбулося за рахунок підвищення тарифів на гарячу воду, опалення на 14,4%, водопостачання — на 12,3%, каналізацію — на 11,8%, утримання будинків та прибудинкових територій — на 6,6%. Однак подешевшав природний газ на 19,7%.

Зростання цін у галузі охорони здоров'я на 4,1% відбулося переважно за рахунок подорожчання послуг лікарень на 10,5% та амбулаторних послуг на 9,3%.

Ціни на транспорт загалом знизилися на 1,6% передусім через здешевлення автомобілів на 9,7% і палива та мастил на 7,0%. Проте на 19,0% подорожчав проїзд у залізничному пасажирському транспорті.

Індекс цін виробників промислової продукції у січні — листопаді 2019 р. становив 96,0% (у відповідному періоді 2018 р. — 114,6%).

Промисловість

У січні — листопаді 2019 р. порівняно із січнем — листопадом 2018 р. **індекс промислової продукції** становив 98,8%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** випуск продукції зріс на 0,8%.

У **переробній промисловості** індекс промислової продукції становив 98,3%.

На підприємствах із **виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів** приріст продукції становив 0,5%.

У **текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі**

шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 89,9%.

У **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск продукції зменшився на 5,9%.

На підприємствах із **виробництва коксу та продуктів нафтопереробки** випуск промислової продукції зменшився на 5%.

У **виробництві хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 103%.

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** обсяг виробленої продукції збільшився на 6,3%.

На підприємствах із **випуску гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс виробництва становив 98,7%.

У **металургійному виробництві, виробництві готових металевих ви-**

Динаміка зростання (падіння) обсягів виробництва окремими галузями за січень — листопад 2019 року порівняно з аналогічним періодом 2018 року (%)

Джерело: Держстат України

робів, крім машин і устаткування, випуск продукції зменшився на 2,5%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, індекс промислової продукції становив 95,2%.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції скоротився на 2,7%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції у січні — листопаді 2019 р. порівняно з відповідним періодом 2018 р. становив 102,4%, зокрема на підприємствах — 105,6%, у господарствах населення — 98,1%. Індекс продукції рослинництва становив 102,8%, продукції тваринництва — 101,1%.

Під урожай 2020 р. культур озимих на зерно та зелений корм посіяно 9,0 млн га (на 0,1% більше, ніж під урожай 2019 р.), зокрема культур зернових на зерно — 7,6 млн га (на 0,2% більше), ріпаку озимого на зерно — 1,3 млн га (на 0,3% більше).

За січень — листопад 2019 р. реалізовано на забій 3,0 млн т худоби та птиці (у живій масі), що на 5,8% більше порівняно з відповідним періодом 2018 р., вироблено 9,1 млн т молока (на 3,7% менше) та 15,5 млрд шт. яєць (на 3,5% більше). Частка господарств населення в загальному виробництві цих продуктів тваринництва становила відповідно 32%, 72% та 45%.

Обсяг власної виробленої сільськогосподарської продукції, реалізованої підприємствами, в січні — листопаді 2019 р. порівняно з відповідним періодом 2018 р. збільшився на 18,4%, зокрема продукції рос-

линництва — на 21,9%, тваринництва — на 3,2%.

Будівництво

У січні — листопаді 2019 р. підприємства країни **виробили будівельної продукції** на суму 150,1 млрд грн. **Індекс будівельної продукції** в січні — листопаді 2019 р. порівняно із січнем — листопадом 2018 р. становив 121,3%.

Обсяги будівництва будівель зросли на 16,8% (житлових — на 2,0%, нежитлових — на 30,5%), інженерних споруд — на 25,5%.

Нове будівництво, реконструкція і технічне переоснащення становили 75,2% загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт — 16,9% та 7,9% відповідно.

Підприємства семи регіонів (м. Києва, Дніпропетровської, Одеської, Харківської, Вінницької,

сновавали до Польщі, Італії, Німеччини та Нідерландів. Серед інших країн найбільше експортували товари до Китаю, Російської Федерації, Туреччини, Єгипту та Індії.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Китаю на 76,1%, Єгипту — на 39,4%, Нідерландів — на 24,0%, Білорусі — на 20,4%, Іспанії — на 17,8%, Німеччини — на 15,8%, Румунії — на 8,1%, Чехії — на 7,2%, Туреччини — на 4,8%, зменшився до Індії на 13,4%, Російської Федерації — на 9,7%, США — на 8,6%, Італії — на 7,0%, Угорщини — на 4,1%.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка електричних машин, засобів наземного транспорту, крім залізничного. Зменшилася частка палива мінерального, нафти та продуктів її перегонки, механічних машин, пластмаси, полімерних матеріалів.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 20 669,2 млн дол., або 41,2% загального обсягу (за січень — жовтень 2018 р., відповідно, 19 157,6 млн дол. та 40,9%) і збільшився порівняно з відповідним періодом 2018 р. на 1511,6 млн дол., або на 7,9%.

Транспорт

У січні — листопаді 2019 р. вантажооборот підприємств транспорту становив 311,0 млрд ткм, або 102,4% обсягу січня — листопада 2018 р. Підприємства транспорту **перевезли** 619,7 млн т вантажів, що становить 108,5% обсягів січня — листопада 2018 р.

У січні — листопаді 2019 р. залізничним транспортом перевезено 288,1 млн т вантажів, що на 2,6% менше, ніж за січень — листопад 2018 р.

Підприємства автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) за січень — листопад 2019 р. виконали вантажооборот обсягом 44,8 млрд ткм, він зріс на 15,5% порівняно із січнем — листопадом 2018 р., та перевезли 224,3 млн т вантажів, що на 30,9% більше, ніж у січні — листопаді 2018 р.

Водним транспортом за січень — листопад 2019 р. перевезено вантажів обсягом 5,7 млн т, що на 7,0% більше, ніж за січень — листопад 2018 р.

У січні — листопаді 2019 р. вантажооборот авіаційного транспорту становив 271,5 млн ткм, що на 11,5% менше, ніж за січень — листопад 2018 р.

У січні — листопаді 2019 р. пасажирооборот підприємств транспорту становив 99,1 млрд паскм, або 103,5% обсягу за січень — листопад 2018 р. Перевезення пасажирів залізничним транспортом (з урахуванням перевезень міською електричкою) порівняно із січнем — листопадом 2018 р. зменшилися на 2,1%. Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 1656,1 млн пасажирів, що на 5,4% менше, ніж за січень — листопад 2018 р.

Авіаційним транспортом перевезено 12,8 млн пасажирів, що на 10,5% більше, ніж у січні — листопаді 2018 р.

Міським електротранспортом перевезено 2088,4 млн пасажирів, що на 5,8% менше, ніж за січень — листопад 2018 р.

Державна служба статистики України

(У цьому повідомленні дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.)

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

«Свято життя» від українського митця з Лондона

Про власні колажі Микола Солонер розповідає захоплено

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

НАШОГО ЦВІТУ. Скульптор Микола Солонер народився і виріс у Тернополі й уже 20 років живе у британській столиці. Проте України не забуває. Останніми роками тут мав кілька персональних виставок. Крім Тернополя, експонував твори в Національній академії мистецтв України, музеї Вікторії та Альберта, Opera Gallery в Лондоні. Нині в його мистецькому доробку вже 650 робіт. Чимало з них ввійшли до циклу «Метаморфози сучасного світу», над яким працює кілька років. Прикметним для творчої діяльності Миколи Солонера став постійний

пошук, експериментальна праця з різними формами і матеріалами. Цьогорічного січня митець для краян підготував нову експозицію, але не скульптурних композицій, а колажів. Зайнятися колажами Миколу Солонера заохотив сучасний вид паперу, який уперше побачив торік в одній з лондонських крамниць. Цей матеріал нагадує «тривимірні металеві дзеркальні відображення», вони яскраві, барвисті, блискучі. Це й стало головним чинником, щоб узятися за колажі. З цього паперу вирізає ножицями чи скальпелем фігурки, наклеює на дошку. Пан Микола розповідає, що нині в людей, особливо україн-

ців, дуже багато лиха й нещастя в житті. Тож прагне, аби, оглядаючи його колажі, відвідувачі виставки усміхнулися, додали собі гарного настрою. Тому й назвав цю експозицію «Свято життя» з циклу «Метаморфози сучасного світу», яку відкрив в артгалереї Тернопільської обласної організації Національної спілки художників України. Виставку становлять дев'ять творів, чотири з яких Микола цьогоріч презентував у музейному комплексі Palazzo Velli Ехр в Римі під час українського мистецького фестивалю. Хто головний персонаж колажів Миколи Солонера? Дівчина, жінка, сповнена символів. Її волосся — здоров'я, щастя, багат-

ство. Обличчя митець вважає символом дитячої невинності жінки, яка має виховувати і розуміти сина чи доньку. А ось жіночу шию трактує як знак пошуку матеріальних і духовних цінностей або прагнення чогось. Мандруючи різними країнами, пан Микола зауважив, що молоді дівчата і статечні жінки не можуть обійтися без сумки. Тож у колажах відобразив цей атрибут матеріального світу жінки. Про власні колажі Микола Солонер розповідає захоплено, щиро. Інакше й не може бути. Адже світ його художніх творів палахкотить яскравими барвами, радістю, добрим настроєм.

На Вінниччині збільшилося поголів'я диких свиней

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ФАУНА. У підрозділах Вінницького обласного управління лісового та мисливського господарства переймаються зростанням поголів'я диких тварин. Для цього у лісгоспах для їх напіввіільного утримання створено вольєри загальною площею понад 600 гектарів. Турбота про збільшення чисельності мисливських тварин дає результат. Якщо, за даними обліку, 2017 року

в мисливських угіддях області налічувалося 1258 голів диких кабанів, то тепер їх на понад дві сотні більше. До речі, перший вольєр у держлісгоспах області було створено дев'ять років тому в Дашівському лісомисливському господарстві. Майже 60 диких свиней мешкають у просторому вольєрі Вороновицького та Шендерівського лісництв Вінницького лісгоспу. Про них дбають два охоронці та єгер, лісничі й мисливствознавець. Як розповів єгер Василь Царук, твари-

ни розділилися на два стада, кожне з яких має свою територію, проте між собою не ворогують. Одне стадо не підходить до людей близько, а друге підпускає до себе на безпечну відстань. Разом стада зустрічаються під час годівлі. У раціоні диких кабанів — кукурудза, буряки, пшениця, зернові відходи, капуста, зернові листя, які лісівники заготовляють для зимової підгодівлі влітку та восени. На території вольєра достатньо природних кормів, але дикі свині люблять

підгодівлю і за розпорядком дня очікують гостинців від людей. А після цього смакують жолудями, риють ґрунт у пошуку хробаків та комах. Для поросят тут відвели окрему ділянку, постеливши солому. Утім, у диких поросят міцний імунітет: і у 20-градусні морози вони народжуються та виживають. Можуть спати у снігу разом з дорослими. Коли чисельність поголів'я диких свиней зростає до оптимальної, лісівники випускають їх у природне середовище.

У Полтаві почистять і паспортизують безгоспні ставки

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

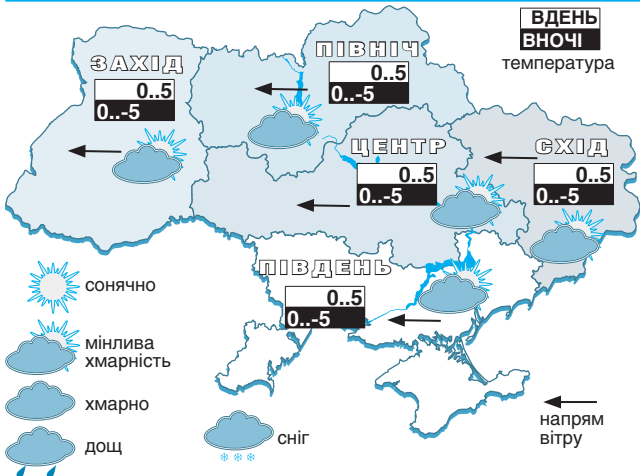
ЧИСТІ ПЛЕСА. У 2020 році в Полтаві очистять і паспортизують безгоспні ставки, яких там понад 70. Річ у тому, що ці ставки уже понад 30 років залишалися без догляду. Вони дедалі більше заростають водною та болотною рослинністю, частина їх уже навіть не ставки,

бо перетворилася на напіввисохлі калюжі. Щоб виправити ситуацію, в Полтаві створили спеціальну комісію, до складу якої увійшли заступники голів райрад, представники Держслужби з надзвичайних ситуацій і фахівці рятувально-водолазної служби, яка проведе інвентаризацію водойм у межах міста. Принагідно планують дослідити річки Ворсклу, Коломак і Тара-

пуньку, щоб знати, що з цими водоймами робити далі. Якщо у ставка є власник, то досліджень не проводитимуть. Комісія почне працювати відразу після Водохреща. Водозахисники спочатку поміряють глибину і обстежать стан найбільших і найглибших ставків, де купуються й ловлять рибу. Потім настане черга менших водойм. Дані порівняють і зро-

блять висновок, а дослідження планують завершити до початку купального сезону. Після цього зроблять паспорти водойм, у яких вкажуть їхні характеристики, і можна буде починати масштабний процес очищення ставків. У найближчій перспективі в Полтаві створять комунальне підприємство, яке управлятиме ставками й гідротехнічними спорудами.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 18 СІЧНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0..-5	0..+5	Черкаська	0..-5	0..+5
Житомирська	0..-5	0..+5	Кіровоградська	0..-5	-1..+4
Чернігівська	0..-5	0..+5	Полтавська	0..-5	0..+5
Сумська	0..-5	0..+5	Дніпропетровська	0..-5	0..+5
Закарпатська	-5..-10	+4..+9	Одеська	-2..+3	-2..+3
Рівненська	0..-5	0..+5	Миколаївська	0..-5	0..+5
Львівська	0..-5	+4..+9	Херсонська	0..-5	0..+5
Івано-Франківська	-5..-10	+3..+8	Запорізька	0..-5	0..+5
Волинська	0..-5	0..+5	Харківська	0..-5	0..+5
Хмельницька	0..-5	-1..+4	Донецька	0..-5	0..+5
Чернівецька	-6..-11	+3..+8	Луганська	0..-5	0..+5
Тернопільська	0..-5	0..+5	Крим	+2..-3	0..+5
Вінницька	0..-5	-1..+4	Київ	-1..-3	+1..+3

Укргідрометцентр

У Сумах і Шостці змагалися шахові та шашкові родини

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ СПОРТ. У Сумах уже стали традиційними новорічно-різдвяні змагання з шахів, у яких беруть участь сім'ї шанувальників цієї гри. Недавно в міському Палаці дітей та юнацтва відбувся десятий турнір «Тато, мама, я — шахова сім'я», в якому взяли участь представники різних вікових категорій. У старшій перемогли святкували сім'я Наумових, молодшій — Пупченків. Визначали друге, третє і четверте місця, за які шахісти одержали медалі відповідного гатунку, грамоти, солодкі призи від спонсорів. А в Шостці у приміщенні Малої академії наук мірялися інтелектуальними силами шанувальники шашок: у турнірі взяли участь 28 дорослих і юних прихильників цієї гри, зокрема із сусіднього Кролевеця. Цікавинкою турніру стала участь шашкіста уродженця Конотоп-ма майстра IDF Віталія Каминіна та його дев'ятирічного сина Марка, чемпіона світу серед хлопчиків віком до 10 років у бліц, швидкому і класичному контролі. За підсумками партій визначено переможців і призерів серед чоловіків, жінок, молоді та ветеранів. Крім грамот, медалей і призів, четверо учасників відзначили заохочувальними нагородами за кращі шашкові комбінації.

Білі починають, а виграють усі